

вирішенню проблеми ефективності реалізації норм трудового права, що забезпечить відображення імперативності, обов'язковості та дієвості трудового права.

Виходячи з цього, функціонування трудового права слід визначити як діяльність трудового права, спрямовану на ефективне впорядкування та регулювання відносин, пов'язаних з використанням здатності людини до праці, через встановлення та реалізацію основних (первинних) напрямів права.

-
1. Кодекс законів про працю України від 10.12.1971 р. *Відомості Верховної Ради УРСР*, 1971. № 50. Ст. 375.
 2. Іншин М. І., Щербина В. І. Трудове право України : підручник. Харків : Диса плюс, 2014. 499 с.
 3. Трудове право (в схемах та визначеннях): навч. Посіб. / А. В. Коваленко, О. С. Юнін, М. О. Савельєва та ін.). Дніпро: Видавець Біла К.О., 2017. 166 с.
 4. Іванов Ю. Ф., Іванова М. В. Трудове право України: Навч. Посіб. К. 2016. 244 с.

Дар'я ТКАЧЕНКО,
курсантка ННІ права та підготовки
фахівців для підрозділів
Національної поліції
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
Роман МАРКОВ,
викладач кафедри
спеціальної фізичної підготовки
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ПРАВОВІ ПІДСТАВИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗАХОДІВ ФІЗИЧНОГО ВПЛИВУ, СПЕЦІАЛЬНИХ ЗАСОБІВ, ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ. ПРАВОВІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПРИЙОМІВ БОРОТЬБИ

В сучасному суспільстві проблема забезпечення правопорядку та безпеки громадян є актуальною. Питання застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї відіграють важливу роль у правовому регулюванні цих процесів.

Першочергово, правові підстави застосування таких заходів базуються на конституційних нормах та законах, що визначають обов'язки та повноваження правоохоронних органів. Законодавство нерідко передбачає вживання примусу в конкретних ситуаціях, таких як загроза громадському порядку чи загроза життю осіб.

Порядок застосування заходів примусу визначається відповідними правилами та стандартами, що регулюють поведінку правоохоронних органів. Важливо, щоб цей порядок був чітким, обґрунтованим та відповідав принципам законності та прав людини.

Зокрема, законодавство може передбачати обов'язкове використання альтернативних засобів примусу перед застосуванням фізичного впливу чи вогнепальної зброї, а також установлювати межі та обмеження для запобігання можливих зловживань.

Правові підстави та порядок застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї є важливими елементами системи правового регулювання, які мають бути узгодженими з загальними принципами правосуддя та захисту прав людини. Правові підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї для поліцейського є ключовим елементом забезпечення законності, громадського порядку та безпеки громадян. Ці підстави визначаються законами та правовими актами, і вони відіграють важливу роль у регулюванні діяльності правоохоронних органів. У цьому есе розглянемо, для чого поліцейському необхідні чіткі правові механізми вживання примусу та порядок його застосування [1].

По-перше, правові підстави створюють необхідні рамки для вживання примусу, визначаючи ті ситуації, в яких його можна використовувати. Це дозволяє поліцейським виконувати свої службові обов'язки, захищаючи громадян. По-друге, визначає кроки та обмеження, які поліцейський повинен дотримуватися під час виконання своїх обов'язків. Це включає вимогу обґрунтування необхідності вжиття заходів примусу, врахування альтернативних засобів та дотримання принципів відповідності та законності.

Ці підстави та порядок застосування заходів примусу не лише закріплюють їхні повноваження, а й забезпечують баланс між необхідністю вжиття заходів примусу та захистом прав та свобод громадян. Правові підстави надають поліцейському законний мандат для дій в ситуаціях, коли вони повинні захищати громадський порядок, запобігати злочинам та забезпечувати безпеку. Це створює правовий фреймворк, який визначає межі і можливості вжиття примусу відповідно до законів та конституційних принципів.

Застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї зазвичай регулюється законами та правовими актами кожної конкретної країни чи регіону. Правила можуть визначати ситуації, коли можна вживати примус, і обмеження його застосування.

Порядок застосування заходів примусу зазвичай визначається правоохоронними органами та може включати необхідність наявності конкретних умов чи загроз для вжиття таких заходів. У кожному випадку важливо дотримуватися принципів законності та обґрунтованості при вживанні заходів примусу.

Правові підстави застосування заходів фізичного впливу, спеціальних засобів та вогнепальної зброї поліцейськими зазвичай визначаються законами та спеціальними положеннями, регулюючими діяльність правоохоронних органів. У більшості країн це законодавство надає поліцейським право вживати примусу лише у випадках, коли це необхідно для виконання їхніх службових обов'язків та забезпечення громадського порядку. Порядок застосування заходів примусу для поліцейських, як правило, включає обов'язкове дотримання принципів законності, необхідності, обґрунтованості та відповідності ситуації вживаному примусу. Деякі системи також можуть передбачати обов'язкову документацію інцидентів, коли застосовується примус [2].

Важливо, щоб поліцейські отримували спеціальну підготовку та інструктаж з правил застосування примусу, щоб уникнути неправомірних чи надмірних дій. Це сприяє збереженню прав та свобод громадян та підтриманню високих стандартів правопорядку.

Отже, правові підстави для застосування фізичного впливу та спеціальних засобів повинні бути чітко визначені та обґрунтовані законами. Важливо, щоб законодавство визначало умови та обмеження для використання цих засобів, забезпечуючи баланс між необхідністю забезпечення правопорядку та захистом прав та свобод громадян. Поліцейські повинні бути відповідно підготовлені та треновані для використання фізичного впливу та спеціальних прийомів. У цьому контексті важливо враховувати принципи пропорційності та необхідності, а також заборону жорстокості та катувань. Щодо застосування вогнепальної зброї, воно повинно бути обґрунтованим і обмеженим відповідно до норм міжнародного та національного права. Поліцейські повинні дотримуватися принципів законності та уникати непропорційного використання сили. Загальні правові аспекти застосування поліцейськими прийомів боротьби передбачають не лише відповідність законам, а й етичність та відповідальність. Такий підхід сприяє підтримці довіри громадян до правоохоронних органів та підвищенню ефективності заходів забезпечення громадської безпеки.

1. Актуальні проблеми фізичного виховання, спорту та туризму : міжнарод. наук.-практ. конф. : 15-16 жовтня 2009 року : тези доп. / Класич. приват. ун-т ; [редкол.: Огаренко В. М. та ін.]. — Запоріжжя : Вид-во КПУ, 2009. — 138 с. : іл., табл. — Бібліогр. в кінці ст.

2. Задорожня І. І. Застосування фізичної сили поліцейським / І. І. Задорожня, Р. А. Марков // Фізична культура в університетській освіті: інновації, досвід та перспективи розвитку в умовах сучасності: зб. матеріалів Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Дніпро, 11 трав. 2022 р.). – Дніпро: ДДУВС, 2022. – С. 227-229.